

18 januari 2011

PERSBERICHT: EUROPESE WAPENHANDEL OP RECORDPEIL

Het Vlaams Vredesinstituut keek pas bekend gemaakte cijfers in over de Europese wapenhandel. Daaruit blijkt dat EU-lidstaten in 2009 voor 40,3 miljard euro wapens exporteerden. Ondanks de economische crisis, is dit een recordpeil sinds het begin van de statistieken in 1998. Ook de wapenexport uit Vlaanderen groeit jaar na jaar.

Europese wapenhandel piekt

Uit het meest recente rapport van de werkgroep van de Europese Unie voor de handel in conventionele wapens (COARM), blijkt dat de waarde van de vergunde wapenexport vanuit de EU in 2009 een recordpeil bereikte. In 2009 werden door de EU-lidstaten wapenexportlicenties uitgereikt ter waarde van 40,3 miljard euro. Dit is de hoogste waarde sinds de invoering van de Europese gedragscode betreffende wapenexport in 1998 en een stijging van 20% ten opzichte van 2008. De recordwaarde past in een wereldwijde trend van stijgende militaire uitgaven in 2009, ondanks de economische recessie, zoals eerder bekend werd gemaakt door het Zweedse onderzoeksinstituut SIPRI.

De Europese wapenexport is in belangrijke mate bestemd voor Europese landen (11,3 miljard euro), het Midden-Oosten (9,6 miljard) en Noord-Amerika (4,6 miljard).

België in top-10 van Europese wapenexporteurs

"België staat Europees op de 9de plaats met een vergunde wapenexport van 1,1 miljard euro in 2009. Opvallend is dat België, met een waarde van 282,4 miljoen euro, instaat voor meer dan een kwart van de totale EU-export van militaire vuurwapens. Daarmee is België de grootste Europese exporteur van dat soort wapens", aldus Tomas Baum, directeur van het Vlaams Vredesinstituut.

Hoewel het gros van de Belgische wapenexport door Waalse bedrijven wordt gerealiseerd, kent ook wapenexport door de Vlaamse defensiegerelateerde industrie de laatste jaren een sterke groei. 2010 was voor Vlaanderen een recordjaar wat betreft de export van militair materieel.

Liberalisering van EU-defensiemarkt zet transparantie en democratische controle onder druk

Met het van kracht worden van de nieuwe EU-richtlijn die de Europese defensiemarkt liberaliseert, wordt 2012 een belangrijk jaar voor de Europese defensie-industrie. Met de toepassing van deze richtlijn wordt het een stuk eenvoudiger om wapens en militair materieel over te dragen naar een andere EU-lidstaat. Met het oog op het stimuleren van de Europese defensie-industrie vervangt de richtlijn het huidige systeem van vergunningen voor elke individuele export door een systeem van algemene en globale vergunningen voor export naar EU-lidstaten. Waar vroeger transacties geval per geval opgevolgd en gerapporteerd werden, laat eenzelfde vergunning nu verschillende transacties toe.

Deze liberalisering heeft verstrekkende gevolgen voor de democratische transparantie van het gevoerde overheidsbeleid. Momenteel heeft ongeveer een kwart van de Europese wapenexport betrekking op transacties tussen EU-lidstaten. Deze transacties zullen door het versoepeld vergunningssysteem minder te controleren zijn door de bevoegde parlementen. Vlaanderen zal, als gevolg van de specifieke aard van zijn defensiegerelateerde industrie, deze impact sterker voelen. Analyses van het Vlaams Vredesinstituut wijzen uit dat in Vlaanderen ongeveer de helft van de export bestemd is voor EU-lidstaten en dus minder zichtbaar wordt. *"Momenteel werkt de Vlaamse*

overheid aan een eigen decreet inzake wapenhandel dat afgestemd is op de nieuwe EU-regels. Het zal voor het Vlaams Parlement belangrijk zijn ervoor te zorgen dat democratische controle verzekerd wordt", aldus Tomas Baum.

Meer informatie en contact

Wies De Graeve - Vlaams Vredesinstituut

Tel. 02/552 4595

wies.degraeve@vlaamsparlement.be

www.vlaamsvredesinstituut.eu

Het Vlaams Vredesinstituut is een onafhankelijk instituut voor vredesonderzoek bij het Vlaams Parlement.